

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 25 päivänä kesäkuuta 2019

778/2019

Laki

ulosottokaaren muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan ulosottokaaren (705/2007) 1 luvun 26 §:n 2 momentti, 11 luvun 2 §:n 3 momentti ja 12 luvun 2 §, sellaisina kuin niistä ovat 11 luvun 2 §:n 3 momentti laissa 864/2017 ja 12 luvun 2 § laissa 521/2009,

muutetaan 1 luvun 7, 8, 11–14, 24 ja 25 §, 26 §:n 1 momentin johdantokappale, 27 §:n 2 momentti, 31 §:n 1 momentin johdantokappale ja 35 §, 2 luvun 28 §:n 1 momentti, 3 luvun 1 §, 2 §:n 2 momentti, 7 §:n 1 momentti, 8 §:n 1 momentti, 11 ja 13–15 §, 19 §:n 2 momentti, 33 §, 40 §:n 3 momentti, 64 §:n 2 momentti, 69 § ja 108 §:n 2 momentti, 4 luvun 83 §:n 2 momentti, 10 luvun otsikko sekä 11 luvun 3 §:n 1 momentti, 4, 10, 11 ja 18 § sekä 20 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 1 luvun 11, 14 ja 24 § osaksi laissa 521/2009, 1 luvun 12 ja 25 §, 27 §:n 2 momentti ja 35 §, 3 luvun 64 §:n 2 momentti ja 69 § sekä 11 luvun 18 § ja 20 §:n 2 momentti laissa 521/2009 sekä 3 luvun 1 § osaksi laissa 323/2016 ja 11 § osaksi laeissa 521/2009 ja 323/2016, sekä

lisätään 1 lukuun uusi 2 a, 2 b ja 12 a §, 3 lukuun uusi 14 a ja 15 a §, 10 lukuun uusi 27 § ja 11 lukuun uusi 2 a § seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

2 a §

Laaja täytäntöönpano, perustäytäntöönpano ja erityistäytäntöönpano

Täytäntöönpano jaetaan laajaan täytäntöönpanoon, perustäytäntöönpanoon ja erityistäytäntöönpanoon.

Laajassa täytäntöönpanossa ja erityistäytäntöönpanossa voidaan panna täytäntöön kaikki 1 ja 2 §:ssä tarkoitetut velvoitteet ja turvaamistoimet.

Perustäytäntöönpano on 24 §:ssä tarkoitettujen ulosottorekisterin ja ulosoton tietojärjestelmässä olevan teknisen käyttöyhteyden avulla tai muutoin sähköisin menetelmin toimitettava rahamääräisten maksuvelvoitteiden täytäntöönpano tapauksissa, joissa velallisen ulosottoasioiden käsittely ei edellytä hänen henkilökohtaista tapaamistaan. Perustäytäntöönpanossa velallisena voi olla muu luonnollinen henkilö kuin elinkeinonharjoittaja. Perustäytäntöönpanossa voidaan:

- 1) ulosmitata tuloa ja omaisuutta, jota ei tarvitse muuttaa rahaksi;
- 2) suorittaa 3 luvun 18 ja 19 §:ssä tarkoitettu väliaikaistoimi;
- 3) toimittaa yksinkertaisessa asiassa ulosottoselvitys siten kuin 3 luvun 60 §:n 3 momentissa säädetään;

- 4) antaa 3 luvun 95 §:ssä tarkoitettu estetodistus, jos velallisesta on viimeisen vuoden aikana annettu tällainen estetodistus laajassa täytäntöönpanossa tai erityistäytäntöönpanossa;
- 5) antaa 3 luvun 107 §:ssä tarkoitettu estetodistus;
- 6) antaa velalliselle pyynnöstä maksuaikaa siten kuin 4 luvun 6 §:ssä säädetään;
- 7) rajoittaa tai lykätä palkan ulosmittausta siten kuin 4 luvun 51 ja 51 a §:ssä säädetään;
- 8) keskeyttää ulosmittaus määräajaksi siten kuin 4 luvun 52 §:ssä säädetään;
- 9) vahvistaa velalliselle maksusuunnitelma siten kuin 4 luvun 59 §:ssä säädetään;
- 10) toimittaa palkan ulosmittaus maksusopimuksen perusteella siten kuin 4 luvun 60 §:ssä säädetään.

2 b §

Ulosottoasioiden siirtäminen perustäytäntöönpanon ja laajaan täytäntöönpanon välillä

Velallisen ulosottoasiat on ilman aiheetonta viivytystä siirrettävä perustäytäntöönpanosta laajaan täytäntöönpanoon, jos täytäntöönpano edellyttää muita kuin perustäytäntöönpanon toimivaltaan kuuluvia toimia.

Velallisen ulosottoasiat voidaan siirtää laajasta täytäntöönpanosta perustäytäntöönpanoon sen jälkeen, kun laajan täytäntöönpanon täytäntöönpanotoimet on suoritettu.

7 §

Ulosottomiehet

Ulosottomiehinä toimivat valtakunnanvouti, apulaisvaltakunnanvouti, johtavat kihlakunnanvoudit, kihlakunnanvoudit ja heidän alaisinaan ulosottoylitarkastajat ja ulosottotarkastajat. Ahvenanmaan maakunnassa ulosottomiehinä toimivat maakunnanvouti ja hänen alaisinaan ulosottoylitarkastajat. Maakunnanvoutiin sovelletaan, mitä kihlakunnanvoudista säädetään.

Ulosottoylitarkastajalle kuuluvat ne tehtävät, jotka kihlakunnanvouti hänelle määrää. Ulosottotarkastajalle kuuluvat ne perustäytäntöönpanon tehtävät, jotka kihlakunnanvouti hänelle määrää. Kihlakunnanvoudin tulee valvoa, että ulosottoylitarkastajat ja ulosottotarkastajat sekä 8 §:ssä tarkoitettut muut alaisensa virkamiehet hoitavat heille annetut tehtävät lainmukaisesti ja asianmukaisesti sekä noudattavat heille annettuja määräyksiä.

Kihlakunnanvouti voi siirtää antamansa tehtävän toiselle alaiselleen virkamiehelle tai ottaa tehtävän itse hoitaakseen.

Valtakunnanvoutiin, apulaisvaltakunnanvoutiin ja johtavaan kihlakunnanvoutiin sovelletaan, mitä kihlakunnanvoudista tässä laissa säädetään. Valtakunnanvouti ja apulaisvaltakunnanvouti eivät kuitenkaan voi ottaa johtavan kihlakunnanvoudin tai kihlakunnanvoudin eikä johtava kihlakunnanvouti kihlakunnanvoudin toimivaltaan kuuluvia yksittäisen velallisen ulosottoasioita itse hoitaakseen, antaa niiden täytäntöönpanoa koskevia määräyksiä tai siirtää niitä toiselle. Valtakunnanvouti ja apulaisvaltakunnanvouti voivat kuitenkin päätöksellään siirtää johtavan kihlakunnanvoudin tai kihlakunnanvoudin ja johtava kihlakunnanvouti alaisensa kihlakunnanvoudin toimivaltaan kuuluvan yksittäisen velallisen ulosottoasiat vastoin asianomaisen tahtoa silloin, kun siihen on heidän sairaudesta, työmäärästään, asioiden käsittelyn viivästyemisestä tai muusta vastaavasta seikasta johtuva painava syy. Päätös on perusteltava.

8 §

Muut virkamiehet

Kihlakunnanvouti saa tarvittaessa määrätä myös muulle alaiselleen virkamiehelle ulosottoylitarkastajalle tai ulosottotarkastajalle kuuluvia täytäntöönpanotehtäviä, jos virkamies täyttää tehtävän edellyttämän ulosottoylitarkastajan tai ulosottotarkastajan kelpoisuusvaatimukset. Tällöin virkamieheen sovelletaan, mitä ulosottoylitarkastajasta tai ulosottotarkastajasta säädetään.

11 §

Ulosottolaitoksen täytäntöönpano-organisaatio

Tässä laissa tarkoitettua täytäntöönpanoa varten on oikeusministeriön hallinnonalaan kuuluva Ulosottolaitos, jonka virka-alueena on koko maa.

Ulosottolaitoksessa on laajan täytäntöönpanon alueelliset toimintayksiköt. Aluejaosta säädetään valtioneuvoston asetuksella. Lisäksi Ulosottolaitoksessa on perustäytäntöönpanon ja erityistäytäntöönpanon valtakunnalliset toimintayksiköt.

Ulosottolaitoksella on toimipaikka Ahvenanmaan maakunnassa. Poiketen siitä, mitä 2 momentissa säädetään, Ahvenanmaan toimipaikassa käsitellään myös perustäytäntöönpanoon kuuluvat ulosottoasiat laajan täytäntöönpanon toimintayksikössä. Muista Ulosottolaitoksen toimipaikoista ja niiden tehtävistä säädetään oikeusministeriön asetuksella.

Toimintaa järjestettäessä on huolehdittava palveluiden alueellisesta saatavuudesta ja kielellisten oikeuksien toteutumisesta.

12 §

Ulosottolaitoksen johtaminen

Ulosottolaitosta johtaa ja keskushallinnon päällikkönä toimii valtakunnanvouti. Valtakunnanvouti ratkaisee Ulosottolaitoksen päätettäväksi kuuluvat hallinnolliset asiat, joita ei säädetä tai työjärjestyksessä määrätä muun virkamiehen ratkaistaviksi.

Valtakunnanvoudin apuna ja sijaisena toimii apulaisvaltakunnanvouti. Apulaisvaltakunnanvouti ratkaisee hänen käsiteltäväkseen kuuluvat asiat samoin valtuuksin kuin valtakunnanvouti.

Kunkin toimintayksikön päällikkönä toimii johtava kihlakunnanvouti, joka johtaa ja kehittää toimintayksikön toimintaa, vastaa sen toiminnan tuloksellisuudesta sekä seuraa ja valvoo ulosottotoiminnan yhdenmukaisuutta.

12 a §

Ulosottolaitoksen keskushallinto

Ulosottolaitoksella on keskushallinto, jonka tehtävänä on ulosottotoimen hallinnollinen ohjaus, kehittäminen ja valvonta. Keskushallinto vastaa viraston toiminnan tuloksellisuudesta.

Ulosottolaitoksen keskushallinnon 1 momentissa tarkoitettuja tehtäviä ovat:

- 1) huolehtia Ulosottolaitoksen toimintaedellytyksistä ja kehittää ulosottotoimea oikeusministeriön kanssa sovittujen tavoitteiden mukaisesti;
- 2) avustaa oikeusministeriötä strategisessa suunnittelussa, talousarvion valmistelussa ja lainvalmistelussa;
- 3) ylläpitää ja kehittää Ulosottolaitoksen käytössä olevia tietojärjestelmiä;
- 4) ratkaista sille kuuluvat ulosottoviranomaisten toimintaa koskevat kantelut ja korvausvaatimukset;
- 5) kehittää ulosottotoimen hallinnon kansainvälistä yhteistyötä;

6) huolehtia muista ulosottoimen valtakunnallisista hallintotehtävistä.
Keskushallinnossa voi olla johtavien hallintovoutien ja hallintovoutien virkoja.
Keskushallinnon on otettava toiminnassaan huomioon ulosottomiesten asema riippumattomina lainkäyttöviranomaisina.

13 §

Työjärjestys

Työskentelyn järjestämisestä Ulosottolaitoksessa määrätään Ulosottolaitoksen työjärjestyksessä. Työjärjestyksen vahvistaa valtakunnanvouti. Työjärjestyksessä annetaan tarkemmat määräykset:

- 1) valtakunnanvoudin ja apulaisvaltakunnanvoudin välisestä tehtävien jaosta;
- 2) Ulosottolaitoksen johtoryhmästä;
- 3) 3 luvun 14 a §:n 2 momentissa tarkoitettujen erityistoimien keskittämisen järjestämisestä;

- 4) johtavien kihlakunnanvoutien tehtävistä;

- 5) tehtävien jakamisen ja niiden muun järjestämisen määräytymisperusteista.

Ulosottolaitoksen työjärjestys julkaistaan Suomen säädöskokoelmassa.

Ulosottolaitoksen keskushallinnolla on työjärjestys, jonka valtakunnanvouti vahvistaa. Keskushallinnon työjärjestyksessä annetaan tarkemmat määräykset keskushallinnon sisäisestä organisaatiosta, tehtävistä ja niiden järjestämisestä sekä asioiden valmistelusta ja ratkaisemisesta. Toimintayksiköllä voi olla työjärjestys, jonka toimintayksikön päällikkö vahvistaa. Toimintayksikön työjärjestyksessä voidaan antaa tarkemmat määräykset yksikön tehtävistä ja niiden järjestämisestä sekä yksikön sisäisestä toimivallan jaosta.

14 §

Nimittäminen ja kelpoisuusvaatimukset

Valtakunnanvoudin ja apulaisvaltakunnanvoudin nimittää tasavallan presidentti valtioneuvoston esityksestä. Apulaisvaltakunnanvoudin virka on määräajaksi täytettävä virka, johon nimitetään viideksi vuodeksi kerrallaan. Virkaan nimitetään kuitenkin enintään sen kuukauden loppuun, jona nimitettävä on saavuttanut valtion virkamieslain (750/1994) 35 §:ssä säädetyn eroamisiän.

Sen lisäksi, mitä valtion virkamieslain 8 §:n 2 momentissa säädetään, valtakunnanvoudin ja apulaisvaltakunnanvoudin kelpoisuusvaatimuksena on muu oikeustieteen ylempi korkeakoulututkinto kuin kansainvälisen ja vertailevan oikeustieteen maisterin tutkinto sekä erinomainen perehtyneisyys ulosottoimeen.

Johtavan kihlakunnanvoudin, kihlakunnanvoudin, johtavan hallintovoudin ja hallintovoudin nimittää valtakunnanvouti. Johtavan kihlakunnanvoudin ja johtavan hallintovoudin virat ovat määräajaksi täytettäviä virkoja, joihin nimitetään viideksi vuodeksi kerrallaan. Virkaan nimitetään kuitenkin enintään sen kuukauden loppuun, jona nimitettävä on saavuttanut valtion virkamieslain 35 §:ssä säädetyn eroamisiän.

Johtavan kihlakunnanvoudin ja kihlakunnanvoudin viran kelpoisuusvaatimuksena on muu oikeustieteen ylempi korkeakoulututkinto kuin kansainvälisen ja vertailevan oikeustieteen maisterin tutkinto, hyvä perehtyneisyys ulosottoimeen tai muissa tehtävissä saavutettu taito viran menestykselliseen hoitamiseen sekä tehtävään vaadittavat henkilökohtaiset ominaisuudet. Johtavalla kihlakunnanvoudilla on lisäksi oltava tehtävän hoitamiseen tarvittava johtamistaito.

Johtavan hallintovoudin ja hallintovoudin virkojen kelpoisuusvaatimuksista säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Ulosottoylitarkastajan ja ulosottotarkastajan nimittämisestä ja virkojen kelpoisuusvaatimuksista säädetään valtioneuvoston asetuksella. Ulosottolaitoksessa voi olla myös muuta virkasuhteista henkilöstöä.

24 §

Ulosoton tietojärjestelmä ja ulosottorekisteri

Ulosoton tietojärjestelmä on ulosottoviranomaisille kuuluvien tehtävien hoitamista varten perustettu ja ulosottoviranomaisten valtakunnalliseen käyttöön tarkoitettu automaattisen tietojenkäsittelyn avulla ylläpidettävä tietojärjestelmä. Ulosottolaitos huolehtii tietojärjestelmän ylläpitämisestä ja kehittämisestä.

Ulosoton tietojärjestelmään kuuluu ulosottorekisteri, jota pidetään ja käytetään ulosottoviranomaisille kuuluvien tehtävien suorittamista varten.

Tietojärjestelmän ja ulosottorekisterin tarkoitus on edistää ulosottoasioiden tarkoituksenmukaista ja velalliskohtaista käsittelyä sekä sähköistä asiointia samoin kuin ulosoton hallinnon johto-, ohjaus-, tarkastus- ja valvontatehtävien sekä tilastoinnin suorittamista.

25 §

Rekisterinpitäjä

Ulosottolaitos pitää ulosottorekisteriä. Ulosottolaitoksen keskushallinto huolehtii rekisterin yleisestä ylläpidosta sekä antaa määräyksiä tietojen teknisestä tallettamis- ja käsitteilytavasta.

26 §

Rekisterin tietosisältö

Ulosottorekisteriin saadaan kerätä ja tallettaa:

27 §

Oikeus käsitellä tietoja

Ulosottolaitoksen virkamiehet saavat ulosottoasiassa tai ulosoton hallintoasiassa käsitellä salassapitosäännösten estämättä 26 §:ssä tarkoitettuja tietoja siltä osin kuin se on tarpeellista heidän virkatehtäviensä suorittamiseksi, erityistietoja kuitenkin vain siltä osin kuin se on välttämätöntä tällaisten tehtävien suorittamiseksi. Oikeusministeriön virkamiehet saavat ulosoton hallintoasiassa käsitellä salassapitosäännösten estämättä 26 §:ssä tarkoitettuja tietoja siltä osin kuin se on välttämätöntä heidän virkatehtäviensä suorittamiseksi.

31 §

Todistus ulosottorekisteristä

Jokaisella on oikeus saada ulosottoviranomaiselta nimeämäänsä henkilöä ulosottoasian vastaajana koskeva todistus ulosottorekisteristä. Todistukseen merkitään pyynnön esittämispäivää edeltäneiden kahden vuoden aikana talletetut seuraavat tiedot:

Tietojen luovuttaminen teknisen käyttöyhteyden avulla

Ulosottolaitos voi päättää teknisen käyttöyhteyden perustamisesta ja tietojen luovuttamisesta sen avulla ulosottorekisteristä, jos tietojen vastaanottajalla on lain mukaan oikeus saada tietoja ulosottoviranomaiselta sähköisessä muodossa. Ennen käyttöyhteyden avaamista tietojen vastaanottajan on esitettävä selvitys siitä, että tietojen suojauksesta huolehditaan asianmukaisesti.

2 luku

Ulosottoperusteet

Tuomioistuimen ilmoitus ja ulosottomiehen todistus

Tuomioistuimen, jossa on nostettu 26 §:ssä tarkoitettu kanne, tulee välittömästi ilmoittaa siitä ulosottomiehelle ulosoton tietojärjestelmään merkitsemistä varten.

3 luku

Yleiset menettelysäännökset

Ulosoton hakeminen

Ulosottoa haetaan:

- 1) kirjallisella hakemuksella tai sähköisellä viestillä, joka toimitetaan ulosottoviranomaiselle;
- 2) ulosoton sähköisessä asiointipalvelussa laaditulla hakemuksella;
- 3) sähköisellä viestillä, joka toimitetaan teknisen käyttöyhteyden avulla ulosoton valtakunnalliseen tietojärjestelmään, jos Ulosottolaitos on myöntänyt hakijalle siihen luvan (*tietojärjestelmähakija*).

Kirjallinen hakemus on hakijan tai, jollei hän itse ole sitä laatinut, sen laatijan allekirjoitettava.

Ammattimaista perintätoimintaa harjoittavan henkilön sekä julkisyhteisön on toimitettava ulosottohakemus ulosottoviranomaiselle 1 momentin 2 tai 3 kohdassa tarkoitettulla tavalla. Muulla tavalla toimitettua ulosottohakemusta ei oteta käsiteltäväksi. Muulla tavalla toimitettu ulosottohakemus otetaan kuitenkin käsiteltäväksi, jos se ei ole laadittavissa mainituissa lainkohdissa tarkoitettulla tavalla.

Ulosottohakemuksen sisältö

Jos usea velallinen vastaa hakijan saatavasta tai sen osasta ja saatavaa koskeva toinen ulosottoasia on jo vireillä tai pannaan samalla kertaa vireille, hakemuksessa on ilmoitettava, kuka on siinä velallisena.

7 §

Ulosottoperusteen ja saamistodisteen toimittaminen jälkikäteen

Jos hakemus on tehty sähköisessä muodossa, mutta siihen tulee liittää kirjallinen ulosottoperuste tai saamistodiste, asiakirja tulee toimittaa ulosottoviranomaiselle kolmen viikon kuluessa asian vireilletulosta. Samalla on ilmoitettava, mihin hakemukseen asiakirja liittyy.

— — — — —

8 §

Vireilletulon ajankohta

Ulosottoasia tulee vireille, kun ulosottohakemus saapuu ulosottoviranomaiselle tai ulosoton tietojärjestelmään, jollei myöhemmin käy ilmi, ettei vireilletulon edellytyksiä ollut.

— — — — —

11 §

Asiamiehen valtakirja

Asianajaja, julkinen oikeusavustaja, luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja ja tietojärjestelmähakijan hakemuksessaan ilmoittama asiamies saavat edustaa päämiestään esittämättä valtakirjaa, jollei ulosottomies toisin määrää. Muun asiamiehen on esitettävä päämiehensä allekirjoittama valtakirja, jollei oikeutta toimia asiamiehenä voida pitää epäilyksettömänä. Varojen nostamiseen ja omaisuuden haltuun ottamiseen kaikilla asiamiehillä on oltava siihen nimenomaisesti oikeuttava valtakirja tai tällaisesta oikeudesta on ilmoitettava tietojärjestelmähakemuksessa.

Valtakirja voidaan toimittaa sähköisellä tiedonsiirtomenetelmällä. Jos ulosottomies epäilee valtakirjan aitoutta, hänen on vaadittava asiamiestä toimittamaan se alkuperäisenä.

Ulosottolaitos voi velkojan pyynnöstä päättää, että valtakirja talletetaan ulosoton tietojärjestelmään asiamiehen edustusvallan osoittamiseksi, jos on ilmeistä, ettei täytäntöönpanon luotettavuus siitä kärsi. Asiamiehen ei tällöin tarvitse esittää muuta valtakirjaa, ellei ulosottomies toisin määrää. Tietojärjestelmään talletettu valtakirja on välittömästi peruutettava, jos valtakirjan antaja sitä pyytää.

Velalliskohtainen ulosottoasioiden käsittely

13 §

Vastaava ulosottomies

Samaa vastaajaa koskevat kaikki ulosottoasiat käsittelee:

1) sama kihlakunnanvouti sekä ulosottoylitarkastaja tai ulosottotarkastaja (*vastaava ulosottomies*); tai

2) sama kihlakunnanvouti ja ulosottoasioita yhteistyössä käsittelevä useamman ulosottoylitarkastajan tai ulosottotarkastajan ryhmä (*perintäryhmä*).

Vastaavina ulosottomiehinä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa ovat kihlakunnanvouti sekä se perintäryhmään kuuluva ulosottoylitarkastaja tai ulosottotarkastaja, jonka kihlakunnanvouti on määrännyt vastaavaksi ulosottomieheksi kyseisen vastaajan ulosottoasioissa.

Vastaavalla ulosottomiehellä on toimivalta koko maassa. Sama toimivalta on perintäryhmään kuuluvalla muulla ulosottomiehellä hänen suorittaessaan täytäntöönpanotoimia perintäryhmälle kuuluvassa ulosottoasiassa.

14 §

Vastaavan ulosottomiehen määräytyminen laajassa täytäntöönpanossa

Vastaajana olevan muun luonnollisen henkilön kuin elinkeinonharjoittajan vastaava ulosottomies on hänen asuin- tai kotipaikkansa ulosottomies.

Vastaajana olevan elinkeinonharjoittajan, yhtiön, yhtymän ja muun yhteisön vastaava ulosottomies on vastaajan tosiasiallisen toimipaikan ulosottomies. Jos vastaajalla ei ole tosiasiallista toimipaikkaa Suomessa, vastaava ulosottomies on kotipaikan ulosottomies.

Jos toimitukset pitää kokonaisuudessaan tai pääosin muu kuin 1 tai 2 momentissa tarkoitettu ulosottomies ja samaa vastaajaa koskevia muita ulosottoasioita ei ole vireillä, vastaava ulosottomies on toimituspaikan ulosottomies.

Jos vastaajalla ei ole asuin- tai kotipaikkaa eikä toimipaikkaa Suomessa tai se ei ole tiedossa, taikka jos on useita tässä pykälässä tarkoitettuja edellytykset täyttäviä vaihtoehtoja vastaavan ulosottomiehen määräytymiselle, vastaava ulosottomies on sen toimipaikan ulosottomies, jossa täytäntöönpano voidaan tarkoituksenmukaisesti toimittaa.

14 a §

Vastaavan ulosottomiehen määräytyminen muussa täytäntöönpanossa

Jos vastaajan ulosottoasiat käsitellään perustäytäntöönpanon tai erityistäytäntöönpanon toimintayksikössä, vastaavana ulosottomiehenä on asianomaisen toimintayksikön ulosottomies.

Täytäntöönpanon tarkoituksenmukaiseksi järjestämiseksi tietyt erityisosaamista vaativat täytäntöönpanotoimet (*erityistoimi*) voidaan keskittää tietyille ulosottomiehille, jotka toimivat silloin kyseisten toimien osalta vastaavina ulosottomiehinä. Erityistoimista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Täytäntöönpanoa keskitettäessä tulee huolehtia siitä, että vastaajan tosiasiallinen mahdollisuus valvoa etuaan tulee asianmukaisesti turvatuksi.

15 §

Vastaavan ulosottomiehen vaihtuminen

Vastaavan ulosottomiehen on siirrettävä asia uudelle vastaavalle ulosottomiehelle, jos 14 tai 14 a §:ssä tarkoitettu olosuhde, jonka perusteella vastaava ulosottomies määrätty, muuttuu. Keskenäinen toimitus tai muutoin pian päättyvä täytäntöönpano voidaan kuitenkin saattaa virka-apuna loppuun, jollei sitä ole tarkoituksenmukaisempaa siirtää.

Vastaavan ulosottomiehen vaihtuessa velalliselle on ilmoitettava uusi vastaava ulosottomies ja hänen yhteystietonsa.

15 a §

Muutoksenhakukielto vastaavan ulosottomiehen määräytymiseen

Vastaavan ulosottomiehen määräytymiseen ei saa erikseen hakea muutosta.

19 §

Väli aikaistoimen suorittaminen

— — — — —
 Väli aikaistoimen saa suorittaa muukin kuin vastaava ulosottomies. Ulosottoylitarkastaja saa suorittaa väli aikaistoimen kihlakunnanvoudin yksinomaiseen toimivaltaan kuuluvassa asiassa ja ulosottotarkastaja ulosottoylitarkastajan toimivaltaan kuuluvassa asiassa.
 — — — — —

33 §

Vireilletuloilmoitus

Kun hakemus on saapunut vastaavalle ulosottomiehelle, vastaajalle on viipymättä annettava vireilletuloilmoitus. Ilmoitusta ei tarvitse antaa, jos vastaajan olinpaikkaa ei ole saatu selville tai on aihetta olettaa, että ilmoitus tuntuvasti vaikeuttaa täytäntöönpanoa. Ilmoitukseen merkitään:

- 1) vireilletulopäivä ja tarpeelliset asianhallintatiedot;
- 2) vastaava ulosottoylitarkastaja tai ulosottotarkastaja ja hänen yhteystietonsa sekä tarvittavat muut yhteystiedot;
- 3) velallisen lain mukainen oikeus estää täytäntöönpano asettamalla vakuus;
- 4) maksukehoitus, muuttokehoitus tai muu ulosottooperusteessa asetettua velvoitetta koskeva noudattamiskehoitus;
- 5) yhteydenottokehoitus ja tieto tilaisuudesta tulla kuulluksi;
- 6) tieto siitä, että muu kuin toistuvaistulon ulosmittaus voidaan toimittaa ennakkoilmoitusta antamatta, ja tieto velallisen oikeudesta osoittaa omaisuuttaan ulosmitattavaksi taikka mahdollinen ulosmittauksen ennakkoilmoitus ja kutsu toimitukseen;
- 7) muut tarpeelliseksi katsotut tiedot ja ilmoitukset.

Tietojärjestelmähakijalle annetaan vireilletuloilmoitus tai muu vastaava ilmoitus asianomaisen luvan mukaisesti.

40 §

Todisteellinen tiedoksianto

Jollei tiedoksianto onnistu myöskään 2 momentissa tarkoitetulla tavalla, jäljennös tiedoksi annettavasta asiakirjasta lähetetään vastaanottajan osoitteeseen, jos sellainen tunnetaan. Muuhun tiedoksiantoon ei tarvitse ryhtyä. Asiakirjat säilytetään tämän jälkeen kyseisessä Ulosottolaitoksen toimipaikassa vastaanottajan saatavilla.

64 §

Yleinen säännös

Ulosottolaitoksella on oikeus salassapitosäännösten estämättä maksutta saada keskitetysti jäljempänä säädetyt tiedot, asiakirjat ja aineistot ja luovuttaa niitä ulosottomiehille käytettäväksi yksittäisissä ulosottoasioissa, jos keskitetty tietojen hankkiminen on täytäntöönpanoa varten tarkoituksenmukaista.

69 §

Yleinen säännös

Ulosottoviranomaisen asiakirjan julkisuudesta säädetään viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa. Sen lisäksi, mitä mainitussa tai muussa laissa säädetään ulosottoviranomaisen oikeudesta ja velvollisuudesta luovuttaa tietoja, ulosottoviranomaisella on oikeus salassapitosäännösten estämättä luovuttaa tietoja niin kuin 70–73 §:ssä säädetään. Tietoja voidaan luovuttaa myös toiselle ulosottoviranomaiselle ulosottoasian hoitamista varten sekä oikeusministeriölle ja Ulosottolaitoksen keskushallinnolle hallintotehtävien hoitamista varten. Ulosottorekisteriin talletettujen tietojen julkisuudesta ja luovuttamisesta säädetään 1 luvussa.

778/2019

108 §

Virka-apu muulta viranomaiselta

Ulosottoylitarkastaja saa pyytää virka-apua muulta viranomaiselta, jos asia on kiireellinen.

4 luku

Ulosmittaus

83 §

Maksun ajankohta

Käteismaksu katsotaan suoritetuksi, kun se on maksettu ulosottoviranomaiselle.

10 luku

Itseoikaisu, täytäntöönpanoriita, täytäntöönpanon keskeyttäminen ja kantelu

27 §

Kantelun tekeminen ja ratkaiseminen

Ulosottoviranomaisen lainvastaisesta menettelystä tai velvollisuuden täyttämättä jättämisestä saa tehdä kantelun Ulosottolaitoksen keskushallinnolle.

Kantelun ratkaisee valtakunnanvoudi tai hänen määräämänsä johtava hallintovoudi. Valtakunnanvoudin tai apulaisvaltakunnanvoudin toimista tehdyn kantelun ratkaisee oikeusministeriö.

Kanteluun sovelletaan, mitä hallintolain 8 a luvussa säädetään hallintokantelusta.

11 luku

Muutoksenhaku ulosottomiehen menettelyyn

2 a §

Toimivaltaisen tuomioistuimen määräytyminen

Muutosta haetaan siltä käräjäoikeudelta, jonka tuomiopiirissä ulosottoasian vastaajana olevalla luonnollisella henkilöllä on kotipaikka tai vakituinen asuinpaikka.

Jos ulosottoasian vastaaja on oikeushenkilö, muutosta haetaan käräjäoikeudelta, jonka tuomiopiirissä oikeushenkilön kotipaikka sijaitsee tai sen hallintoa pääasiallisesti hoidetaan.

Kiinteää omaisuutta koskeva muutoksenhaku voidaan tutkia myös siinä käräjäoikeudessa, jonka tuomiopiirissä kiinteä omaisuus sijaitsee.

Jos mikään käräjäoikeus ei ole 1–3 momentin nojalla toimivaltainen, muutosta haetaan siltä käräjäoikeudelta, jonka tuomiopiirissä täytäntöönpanotoimi on suoritettu.

3 §

Valituksen tekeminen ja peruuttaminen

Valituskirjelmä on toimitettava Ulosottolaitokselle viimeistään 5 ja 6 §:ssä säädetyn määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä saadaan toimittaa kirjallisesti tai sähköisenä viestinä. Jos valitus myöhästyy, valitusoikeus menetetään.

— — — — —

4 §

Valituksen vireilletulo

Valitus tulee vireille toimivaltaisessa käräjäoikeudessa, kun valituskirjelmä on saapunut Ulosottolaitokselle. Valitusasiakirjat ja jäljennökset asiassa kertyneistä ulosottoasiakirjoista on heti toimitettava käräjäoikeuteen. Samalla ulosottomiehen on annettava käräjäoikeudelle selvitys siitä, onko valituskirjelmä saapunut määräajassa.

Jos valituskirjelmä on määräajassa toimitettu toimivaltaiseen käräjäoikeuteen, valituksen katsotaan tulleen oikein vireille. Valituskirjelmä tai sen jäljennös on heti toimitettava päätöksen tai toimen tehneelle ulosottomiehelle.

10 §

Kihlakunnanvoudin lausunto

Jos valituskirjelmässä pyydetään täytäntöönpanon keskeyttämistä, asianomaisen kihlakunnanvoudin tulee viipymättä toimittaa keskeytystä koskeva lausuntonsa käräjäoikeuteen. Muilta osin kihlakunnanvoudin tulee toimittaa lausuntonsa valituksesta kahden viikon kuluessa valituskirjelmän saapumisesta. Käräjäoikeus voi perustellusta syystä pidentää määräaika.

11 §

Lausunnon sisältö

Kihlakunnanvoudin on annettava lausunnossaan selvitys täytäntöönpanotoimista sekä perusteltu kannanotto valituskirjelmässä esitetyistä vaatimuksista ja seikoista, joihin vaatimus perustuu. Lisäksi lausunnossa tulee ilmoittaa ulosottoasian asianosaiset, täytäntöönpanon senhetkinen vaihe sekä mahdollinen täytäntöönpanon keskeytys ja se, milloin keskeytys päättyy. Lausuntoon tulee liittää soveltuvalla tavalla asianomaisten tiedoksianto-osoitteet ja muut yhteystiedot.

18 §

Osoitus kantelun tekemiseen

Jos valituskirjelmässä on ilmoitus siitä, että ulosottomies on tehnyt virheellisen virkatoimen tai laiminlyönyt toimen suorittamisen, eikä ilmoitusta voida tutkia muutoksenhakemuksena, käräjäoikeuden tulee jättää valitus siltä osin tutkimatta ja osoittaa asianomaisen kantelemaan Ulosottolaitoksen keskushallinnolle.

Oikeudenkäyntikulut

— — — — —

Jos sivullisen valitus hyväksytään, valtio voidaan sivullisen vaatimuksesta määrätä osittain tai kokonaan korvaamaan tämän kohtuulliset oikeudenkäyntikulut, jos kulujen jäämistä sivullisen vahingoksi voidaan olosuhteet huomioon ottaen pitää kohtuuttomana. Valtio voidaan määrätä korvaamaan myös ulosoton asianosaisen oikeudenkäyntikulut, jos asiassa on sattunut selvä virhe, joka olisi tullut korjata itseoikaisuna. Ennen kulujen määräämistä valtion korvattaviksi Ulosottolaitoksen keskushallintoa on kuultava.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä joulukuuta 2020.

Tällä lailla kumotaan Ahvenanmaan maakunnan maakunnanvoudinvirastosta annettu laki (619/2012) ja Valtakunnanvoudinvirastosta annettu laki (519/2009).

Mitä 1 luvun 14 §:n 3 momentissa säädetään johtavan kihlakunnanvoudin viran täyttämistä määräajaksi, ei koske virkaa ensi kertaa täytettäessä siihen nimitettävää virkamiestä, joka tämän lain voimaan tullessa on nimitettynä johtavan kihlakunnanvoudin vakinaiseen virkaan.

Tämän lain voimaan tullessa vireillä oleviin valituksiin sovelletaan 11 luvun 2 §:n 3 momenttia sellaisena kuin se oli tämän lain tullessa voimaan. Lain 11 luvun 2 a §:ää ei sovelleta valituksiin, jotka ovat tulleet vireille ennen lain voimaantuloa.

Tämän lain tullessa voimaan ulosottovirastojen ja Valtakunnanvoudinviraston virat muuttuvat Ulosottolaitoksen yhteisiksi viroiksi. Tässä tarkoitettu viran muuttuminen ei edellytä virkaan nimitetyn virkamiehen suostumusta.

Helsingissä 19 päivänä kesäkuuta 2019

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson